

**You have downloaded a document from
RE-BUS
repository of the University of Silesia in Katowice**

Title: Warto korzystać z repozytorium RE-BUS

Author: Aneta Drabek, Grażyna Razik, Katarzyna Wyszyńska

Citation style: Drabek Aneta, Razik Grażyna, Wyszyńska Katarzyna. (2019).
Warto korzystać z repozytorium RE-BUS. "Gazeta Uniwersytecka:
miesięcznik Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach" (2019, nr 7, s. 9).

Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach - Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, rozprowadzanie, przedstawianie i wykonywanie utworu tak długo, jak tylko na utwory zależne będzie udzielana taka sama licencja.

UNIwersYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Platforma do deponowania i upowszechniania dorobku intelektualnego Uniwersytetu Śląskiego w lutym świętowała swoje pierwsze urodziny

Warto korzystać z repozytorium RE-BUŚ

Repozytoria tworzy coraz więcej ośrodków akademickich i instytucji kultury. Zapewnienie otwartego, nieodpłatnego dostępu do pełnych tekstów prac naukowych staje się czymś niezbędnym i naturalnym, repozytoria funkcjonują bowiem na świecie jako jeden z głównych kanałów komunikacji naukowej. Dotarcie z wynikami badań do osób zajmujących się tym samym zagadnieniem, czyli włączenie prac do naukowego obiegu, jest bardzo ważne dla środowiska akademickiego.

RE-BUŚ to wirtualna przestrzeń stworzona dla nauki. Jako otwarta, pełnotekstowa baza danych gromadzi publikacje pracowników, doktorantów i studentów UŚ oraz daje możliwość prezentowania w jednym miejscu kapitału i potencjału intelektualnego uczelni. Jej zadaniem jest promowanie dorobku naukowego społeczności akademickiej, a także wspomaganie procesu dydaktycznego. Opiekę nad repozytorium sprawuje Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego. Liczba prac zdeponowanych w bazie regularnie rośnie również dzięki współpracy z Wydawnictwem Uniwersytetu Śląskiego, które przekazało BUŚ prawa do zdeponowania większości publikacji od 2009 roku, a materiały wysyłane do druku są na bieżąco przekazywane przez Wydawnictwo do repozytorium z prawem zamieszczenia w otwartym dostępie po uzgodnionym okresie karencji.

RE-BUŚ jest bazą, której przyświeca idea otwartej nauki i otwartego dostępu (*open access*). Zamieszczone tam prace są indeksowane przez światowe wyszukiwarki naukowe. Oprócz podstawowych metadanych obowiązkowo uzupełniane są o słowa kluczowe i abstrakty. Każdy plik zdeponowany w repozytorium zaopatrzony jest w procesie zatwierdzania publikacji w identyfikator Handle, dzięki czemu dokument ma stałe miejsce w sieci. Wszystkie publikacje są oznakowane odpowiednio wykorzystaną licencją Creative Commons lub inną.

Deponowanie w repozytorium znacząco zwiększa zatem widoczność i zasięg zamieszczonego w nim dorobku naukowego, a także gwarantuje jednolite i proste metody wyszukiwania prac w wirtualnej przestrzeni oraz zapobiega ich rozpraszeniu. Metadane o publikacjach umieszczonych w RE-BUŚ pobierane są przez takie agregatory, jak BASE (*Bielefeld Academic Search Engine*) czy CEON. Po niespełna roku działalności RE-BUŚ jest na szóstym miejscu wśród zgłoszonych do CEON polskich repozytoriów instytucjonalnych. Publikacje można również wyszukiwać w multiwyszukiwarce EBSCO Discovery Service. Platforma została zarejestrowana w światowych katalogach repozytoriów (OpenDOAR i ROAR). RE-BUŚ jest widoczny w Google Scholar (GS), który agreguje publikacje naukowe i jest

jednym z podstawowych źródeł wykorzystywanych przez badaczy do wyszukiwania literatury.

O rosnącej popularności i wykorzystaniu platformy najlepiej świadczą statystyki wygenerowane po roku funkcjonowania bazy. Od lutego 2018 roku w RE-BUŚ zostało zdeponowanych 8192 publikacji, z tego 6559 to prace wydane po 2010 roku. Odnotowano ponadto 1 537 570 rekordów „klikniętych” w bazie i 1 640 414 zapytań wyszukiwawczych.

RE-BUŚ gromadzi również materiały niepublikowane, które zorganizowane są w kolekcje. Znajdziemy w nich m.in.: artykuły z czasopism, rozdziały z książek, materiały dydaktyczne, materiały konferencyjne, rozprawy doktorskie.

Do najchętniej czytanych publikacji należą obecnie: Danuta Rode: *Psychologiczne uwarunkowania przemocy w rodzinie: charakterystyka sprawców* (książka), Katarzyna Borzucka-Sitkiewicz: *Środowiskowe uwarunkowania agresywnych zachowań młodzieży jako wyznacznik oddziaływań profilaktycznych i interwencyjnych* (książka), Dominika Ochnik: *Życie w pojedynkę* (praca doktorska), Irena

Pilch: *Osobowość makiawelisty i jego relacje z ludźmi* (książka), Ewa Syrek: *Zdrowie i wychowanie a jakość życia: perspektywy i humanistyczne orientacje poznawcze* (książka).

W RE-BUŚ każdy z wydziałów UŚ ma swoją kolekcję.

Statystyka w tym zakresie przedstawia się obecnie następująco: Wydział Artystyczny – 186 zdeponowanych publikacji, Wydział Biologii i Ochrony Środowiska – 353, Wydział Etnologii i Nauk o Edukacji – 405, Wydział Filologiczny – 3391, Wydział Informatyki i Nauki o Materiałach – 318, Wydział Matematyki, Fizyki i Chemii – 922, Wydział Nauk o Ziemi – 393, Wydział Nauk Społecznych – 1026, Wydział Pedagogiki i Psychologii – 540, Wydział Prawa i Administracji – 363, Wydział Radia i Telewizji im. K. Kieślowskiego – 13, Wydział Teologiczny – 139, biblioteki UŚ – 98, pozostałe jednostki ogólnouczelniane i międzywydziałowe – 45.

Deponowanie prac na platformie RE-BUŚ wpływa na podnoszenie prestiżu uczelni. Z perspektywy pracowników naukowych istotne są: wzrost cytowalności prac umieszczonych w otwartym dostępie, zwiększenie widoczności dorobku naukowego, możliwość prezentowania własnego dorobku z dostępem do pełnych tekstów, ułatwienie dostępu do badań, możliwość zarządzania materiałami cyfrowymi, długoterminowe zabezpieczenie dokumentów oraz możliwość wygenerowania statystyk. ■

Aneta Drabek
Grażyna Razik
Katarzyna Wyszyńska

